

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Tompai Mihály-utca 10. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás. Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.</p>	<p>Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN. Kiadó laptulajdonos: ID. RÁBELY MIKLÓS.</p>	<p>Az előfizetés díja: Egész évre . . . 10 korona. Fél évre . . . 5 korona. Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona. Egyes szám ára . . . . . 20 fillér. A hirdetés díja: Egy háromhasábos petsor térfogata . . . 12 fillér. Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.</p>
--	---	---

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Rimaszombat környéke.

Kellemesebb, dombos lejtőkkel környezett völgyet alig lát a szem egyhamar, mintha madártávlatból tekint a Rimaszombat környékét. A kis város úgy veszi ki magát a zöldelő völgyben a szántóföldek és rétek különböző színű szalagjai közt, a melyeket fenn a dombokon erdők koszoruznak, mint egy összezsufolt méhes a vadvirágos tájkép közepén.

De egy hiányzik a szemet gyönyörködtető tájképről. Az utak mentén alig van itt-ott egy-két fácska. Míg a szabadkai országut mellett megvoltak a nagy nyárfák, addig ez a szép árnyas ut dicsérte a német világ okosságát, de mióta teknőket faragtak a szép fák sudár törzseiből; azóta háromszor is ültettek a helyükre fát, míg nagynehezen megmaradt a kitördelt gyümölcs- és vadgesztenye fa után a népszerű, szegény akác.

Valamikor a piacztér is tele volt ültetve szép fákkal és bokrokkal, de azok sem tudták kiállani az ott forgoló népnek fapusztító vandalizmusát; pedig mint Rimaszombat történetében olvassuk, szépsézet bizottság is működött itt hajdanában a piacztér rendezése körül.

Ott legalább mégis van két sor árnyas fa, a melyek a nyári nap heve ellen némileg védik a sétálókat s az akác és a hársfa virágzás idején szép látványt nyújt a szemnek.

Az utcákon is meglátszik a nyoma annak, hogy a hatóság vezetője újabb időben gondolt a jövőre is. Az utcák széleit gömbakáccsal ültették be, gondoskodtak továbbá a Tompa-tér és a Hunyadi-utczában levő „Kis kút” terének befásításáról és a régi temetőt is parkká alakítják.

Ezek mind olyan dolgok, a melyek a jövőben: 10—20 év múlva kellemes üdülőköröket nyújtanak majd a városi élet sivatagában. Bár az utcák befásítása még csak kezdetleges és a gömb akác

kicsiny koronáját tekintve, legalább még egyszer olyan sűrűn kellene ültetni, hogy némi árnyékot adjon az utcák oldalain.

Ugy látszik, ha hatóságaink komolyan akarják, lehet fát tenyészteni a téreken és utcákon és meg lehet azokat védelmezni a barbár hajlamu népség pusztításai ellen is, ha komolyan akarjuk.

Mert borzasztó az, mennyire a vérben látszik lenni a magyarság nagy részének a fapusztítás? Mintha ma is megpezdülne bennük az Ázsia pusztáin szilajj, fékteleenné fejlődött keleti vér, a mely az árnyas fák enyhet nyújtó lombjainak letördelésén talál kielégítést féktelelenebb hajlamainak. Ez a pusztító, tördelő szenvedély benne van a gyermekben és ifjuban, de a felnőttekben is. Bokrok, fák mellett nem tud úgy elmenni, hogy azokat botjával le ne csapdossa, hogy lombjaikról valamit le ne taroljon és ha csak egy-két levélre, virágra van is szüksége, már embernagyságu ágak tördelésével elégti ki szükségét. Ha a fa alatt áll vagy pihen, letapossa a fiatal fa tövét a földet kőkeményre, minden perczen megmegrángatja a fa törzsét; ha teheti, bicskájával lefaragja annak kergét; vagy baltáját próbálja ki a sétaterek táinak oldalain, mint azt a régi temetőből sétatérre alakuló tér szép hársfáinak oldalán tették az elmúlt tél barbár kőborlói.

Ilyen körülmények közt, a melyekről a mindennapi tapasztalás számol, valóban igen nehéz nálunk valamit befásítani; mert szilaj, nyugtalan a vérünk és rossz a nevelésünk s ezen a rossz nevelésen csak a jövő jó nevelése segít.

Mert azt hisszük és reméljük, hogy lesznek még nálunk is jó nevelésű emberek, a kik meg tudnak térni a fákkal, bokrokkal, egy udvarban, egy téren, egy utcán, egy uton! Azért nem kell kétségbe esni, ha véletlenül egy gally vagy levél letörik, csak a szándékos, szilaj pusztítókat üldözzük s minden jóézésű

ember vegye védelmébe a fát a gondatlan pusztítók ellen, figyelmeztetvén őket azoknak kedves árnyékára: a virágos lombok kellemes látványára.

Magát a környéket is kellemes sétatellyel kell körülvenni. Az összes utak széleit be kell ültetni fasorokkal, hogy majd azok árnyékában magunkkal együtt utódaink is üdülést találhassanak, ha a szabadba mennek a mindennapi élet gondjaitól pihenést keresve.

Nem szükséges minden ut beültetését egyszerre véghezvinni; úgy nagyon sok gondot okoz és a költség is sok egyszerre; hanem évről-évre jól el lehet egy-egy részt végezni és védővel ellátni. De el kell kezdeni most a tavasszal. A kurincziak megmutatták, hogy lehet az ilyesmit végezni, pl. a Méhes-pusztán dúsai uti oldalán s az ő utjaikon.

Paradicsommá kell varázsolni a kopár pusztákat, ez szép ambíció azoknak, a kik a város élén állanak. Hisszük is, hogy a jövőben ez meglesz!

Altman—Grósz hangverseny.

A múlt szombaton, ápr. 5-én este ritka zenei esemény színtere volt a rimaszombati „Hungária” vendéglő nagyterme. Két németes hangzású névvel ellátott magyar művész mutatkozott be nálunk legnagyobb részét klasszikus zeneszámokkal. Hírük már megelőzte jövetelüket és közönségünk zeneértő, zenekedvelő tagjai legnagyobb részét el is jöttek a hangversenyre, — sajnos azonban, hogy ezekkel csak félig telt meg a nagyterem. Fővárosunk és a külföld már elismeréssel vettek tudomást a két igazi művész szerepléséről és így jobban kellett volna a mi közönségünknek is méltányolnia ezeket az elsőrangú művészeket, — mert a ki a klasszikus zenét egészen nem is érti, az is igazán gyönyörködhetett azon a bámulatraméltó, bravuros technikán, a mellyel Altman Leó a hegedűt, Grósz Ernő a zongorát kezelte. A hangverseny Beethoven szonátájával kezdődött, a melyet Grósz Ernő adott elő zongorán. 2-ik számul Tschaiikowszky: hegedűversenyét Altman Leó játszotta Grósz zongorakísérete mellett. — Ezután 3. tülbemászó Chopin darabot játszott Grósz Ernő. Utána 5 perc szünet következett.

FEGYVERGYÁRI KERÉKPÁROK

a létező legjobb kerékpárok; bizonyítja az, hogy az Osztrák-Magyar hadsereg is csupán ezen kerékpárokat használja.

Kapható kizárólag **Valaszky Rezső**, órá- és ékszerésznél RIMASZOMBATBAN.

RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK!

RÉGI KERÉKPÁROK BECSERÉLTETNEK!

A közönség az igazi művészetet s a tüneményes technikát látva, a legnagyobb lelkesedéssel hallgatta a további számokat. — 4-ik szám volt *Wieniawsky*: „Airs russes” című darabja *Altman* Leó hegedűjén. Az 5-ik számban *Debussy*: „Clair de lune”, *Grósz* E.: „Walsette” és *Liszt*: „Magyar Ábrándját” adta elő *Grósz* Ernő, az utóbbit a programtól eltérőleg a közönséghez alkalmazkodva. A középső csinos és kedves rész a művész szerzeménye. A 6-ik és utolsó részben *Schubert—Wilhelmy*: „Ave Mária”, *Dvorák—Kreisler*: „Humoresk” és *Bazzini*: „La ronde des lutins” című darabokat *Altman* Leó adta elő hegedűn. A közönség pedig annyira egybeforrni látszott lelkesedésében a művészekkel, hogy utóbb nem elégedve meg a frenetikus tapsviharral, felhangzottak a „hogyan volt” kiáltások s a két művész méltányolva az erkölcsi sikert és a nagy lelkesedést, szívesen adott néhány darabot programon kívül is. A mi a két művész egyéniségét illeti: *Grósz* Ernőről látszik, hogy teljes, biztos tudással, elegánsan ül a zongora mellett, menten minden pózólástól és természetellenes allűröktől, — látszik, hogy bevégeztet művész, a kinél a tudás és a technika már természeté vált és így is hatott. *Altman* Leó hegedűjátéka tüneményeszerű technikájával elbűvölő hatást tett. Egészen belemélyed hangszerébe és bámulatos fogással egyszerre többféle hangot hallat a leggyorsabb tempóban. A hangok tisztán csengnek még a leghalkabb helyeken is. Játéka csupa tűz és erő. Ugy *Altman*, mint *Grósz* emlékezetből játszotta számaikat. A jelenvolt közönség elsőrendű műélvezetben részesült.

A hangversenyéről egy munkatársunk részletesen így referál:

Folyó hó 5-én *Altman* és *Grósz* hegedű- és zongoraművészek hangverseny-körútjukban városunkat is érintették, hol gyönyörű játékkal a résztvevő közönségnek felejthetetlen estét szereztek.

Grósz Ernő zongora hangverseny-művész a mint a zongorához ült, végig csusztatta a bilentyükön kezét, s a halhatatlan Beethoven örökbecsű „Apassi sonatájának” praeludiumát adta elő. Azután megütött néhány akkordot a mély hangokon és lassan, sejtelmes ünnepességgel játszotta el egy egész élet vívódását, zokogását.

Grósz e játékában Beethoven sonatáját a lehető legtökéletesebb megértéssel, a mű szellemébe való résztvevéssel játszotta el. Itt halljuk az igazi u. n. beethoveni pianót, itt az ő különös fortepianóját, mely valami váratlan zökkenésszerű, ami inkább pszichológiai, mint zenei

magyarázatra szorul. A művész oly dinamikai finomságot árult el játékában, melynek kivételére csak Beethovennel foglalkozó és megértő zenei kvalitások képesek.

Ezt az annyira ismert, legtöbb koncert-programm stereotyp alkatrészét, e nagyszabású szonátát oly tökélylyel, minden népszerűség kétes dicsőségére való pályázás nélkül ismertette előttünk, hogy méltán, minden tulzolt kritika nélkül mondhatjuk, hogy játékában a művészet szuperlativusa nyert kifejezést. Nézetét és felfogását a leghelyesebb nüanszokkal telítette.

Nem látjuk benne a heves zongora virtuózt, a brutális erő sugallatát, a nélkülözhetetlennek hirdetett dinamikai modorosságot, sem a vásári produkciót, hanem látjuk rendíthetetlen nyugalomát, a théma legügyesebb kidolgozását, a variációk gyöngysorként való pergését.

A fizikai erőt, mely a művészetben teljesen relativ dolog, megtaláljuk nála, de feltétlen fokozatban, távol minden fület sértő és tulzolt zajtól.

Itt halljuk ügyes megoldását a zenei matematikai tételnek, melynél a témaképző hangok száma fordított arányban áll a kifejező képesség intenzitásával.

A teljes komolysággal, bölcs megértéssel s a legkiválóbb tradícióval hangoztatta a harmadik variáció nagy dimenzióju tételét.

Chopin F.: Nocturnója, Balladája, Valsennak előadásánál megértjük *Chopint*, ki csupán sejtetni, suggerálni akart s a festmény befejezését hallgatóira bizta. Minek beszéljek folyton dec-lamálva?

Játéka rendkívül előkelő benyomást tett hallgatóira úgy a következő *Debussy*: Clair de lune-jával, mint saját szerzeményü Valsetta-val.

Liszt „Magyar Ábrándja” rendkívül nyugodt temperamentummal, genialis mélyretekintéssel váratlan sikert biztosított előadásában. Nem halljuk nála a már annyira megszokott *Liszt*-darabok lelketlenül való ledörömbölését, hanem a léleknek, a legbensőbb érzések szellemi kifejezését.

A közönség jól megérdemelt tapsviharral fejezte ki még nálunk soha nem hallott ilyen művészi játék elismerését.

Ezután *Altman* Leó a legnevesebb és a művészek kiválóságai által felvett concert-programmjáról játszotta *Tschaikowszky* hegedűverseny I. tételét.

Az amerikai nagy mester nevét előttünk még nagyobbá tette feledhetetlen játékával. Megkapó tonusában az érzelmek komolyságát, bánatát, epedését, sóvárgását, kitörését érezzük, a hangszernek királynőjének nevezett, valamennyi hangszernek legkifejezőbb alkotásán: a hegedűn.

TÁRCZA.

Lánysors.

„S most fel a fejjel, bátran kis leány!
A könnyed hullni ne lássa senki se.
Zokoghatsz titkos, néma éjszakán,
Hol nem érhet bántón senki szeme.

A hold is ha fáradtan pihenni tér,
Lerakhatod a lelked lánczait.
A nyiltan hulló könny mit se ér,
Míg ez hinni is újra megtanít.

Meg ne tudja azt valahogy soha,
Ki téged most hátlenül elhagyott;
Hogy érte halt el ajkad mosolya,
S a szived is régen jéggé fagyott!”

S míg fáradtan elhagyta a szobát,
S tudta, hogy sírnia többé nem szabad;
Kinyitotta a régi zongorát
S érzé, a szive hogy majd megszakad.

S míg egyik dalt a másik után verte,
A szeme titkos, fojtott könnytől ég.
Kaczag a nóta!... Zokog a lelke...
S egy elpattant hártól bűg, zsong a lég.

Hóvirág.

A hosszú téli pihenés után,
Napsugár enyeleg fehér haván
Az új életre kelő földnek;
Titkot susogva a lágy szellőnek.

A tavaszba szerelmes a tél,
S bár hókoronát visel fején,
Századok óta kéri, hiába!
Oda se hallgat hívó szavára.

Uzeni mindig a lágy szellőtől,
Hogy reá gondol örök időktől.
A tavasz hetykén feleli vissza:
„Majd ha virágot tűz homlokomra!”

S olvadáskor, ha menni kell messze.
Újra csak várva, új reményt veszve;
Hogy kedvét keresse a tavasznak,
Könnyei, — a dér is, — virággá fagynak.

És ime, a szerelem csodát tesz,
A hópolyhekből fehér virág lesz.
Szendén emeli fejét az égre,
S várja a tél, hogy mi lesz a bére?

Várja, csak várja, hogy ráboruljon.
Hogy ősz fejére virága hulljon.
Várja még most is, s tudja, hiába,
S azóta hajlik meg a hó virága.

Vatthay Ilona.

Elvitték a Márit.

Irta: KOVÁTS JÓZSEF.

Megkérték a Ferencz Márit a közellevő faluból. Nosza kitört a tanyai lányok között az irigykedés, hogy nadrágos ember veszi el, nem pedig cselédféle. Folyt heteken keresztül a szapulás: nem szép legény, nincs pénze... mit csinál majd két szegény együtt?... hátha még gyerekük lesz?... Nem hagytak nekik

Játéka olyan volt, mintha maga a költészet istene szólna hozzánk. A technika tökéletes tulajdonával a művészi érzék legkifejezőbb megnyilvánulásait élveztük e sokat gyönyörködtető estén.

Együtt találjuk a testnek és szellemnek zenei nevelését az agy és hang közötti egységet, játékszervezetének természetes összetevékenységével párosult, minden sonalis effektusnak akaratszerű, szilárd, biztos, de feltétlen érzébeli kifejezését.

Eszményi tökéletességű technikája, mely nem csak a versenymű tételén, de *Wieniawsky* *Airs russes*-ánál, hol az üveghangok művészi kifejezésében, megannyi gyöngyszemek pergését véljük hallani párosulva nagy intelligenciával, tökéletes muzsikális képességgel.

Majd a zenei hangképzés bámulatos tudásával, tökéletes átérzéssel játsza *Schubert—Wilhelmy* meditációját a gyönyörű *Ave Mária*t. A mindenképp átható játék után *Dvorák—Kreisler* *Humoreskjével* teljesen lebilincselte hallgatóinak lelkét, kellemes motivumu, művészi kifejezéssel párosult előadásával.

E kellemesen, lágyan hangzó játék után mintegy extasisba hozta a jelenlevőket páratlan technikájával kezelt hangszerén *Bazzini*: *La ronde des lutins*-val. Pokoli zene volt ez isteni játékkal. A közönség viharos tapsolása még egyszer kicsalta a komoly s rendkívül szerény művészt, ki *Sarasate* *Zigeinerweisen* jét játszotta el.

E mindenkit megragadó művészek által produkált mesterművek mesteri játéka feledhetetlen estét szerzett a kiválóan figyelmes közönségnek. Míg a közönség szokatlan figyelemmel, teljes odaadással élvezte játékaikat, annál kevésbé dicsőretre méltó a terem tulajdonosának az a következtelensége, hogy ilyen nagy számú intelligens közönség szórakozását megzavartatja — már nem is első esetben a népzene művészeinek karával.

A Triesti Általános Biztosító Társulat

(A-sicuzioni Generali).

Márczius hó 26-án a társaság 81-ik rendes közgyűlése tartatott meg. Besso Marco elnök jelenté, hogy a társaság vezérigazgatója terralbai *Richetti* Ödön súlyos egészségi tekintetektől és határozott orvosi rendeletre állásáról, melyet az intézet javára nagy szeretettel és felette fényes sikerekkel töltött be, lemondott. Az igazgatóság és igazgatótanács, bár nagy sajnálattal, kénytelen volt az érdemdes vezérigazgatónak lemondását a jelzett körülményekkel igazolt visszavonhatatlan elhatározásánál fogva tudomásul

békét a nyelvükkel s ha az igaz volna, hogy akit emlegetnek — csaklik, bizony szegényeknek a lelke is kiugorhatott volna. Pedig a vőlegénynek van egy kis háza, meg aztán a nagybátyjától is néz rá néhány köblös föld a *Márton-dűlőben*...

A lány csak készülődött és nem hederített a pusztai nyelvére. Hej, pedig de keserves az, mikor valakit annak a nyelve kezd ki. Azon a seben kiserken a vér és elvesz a becsület...

Az öreg *Ferencz* is készülődött, ki akarta vágni a rezet: meg kell mutatni, mit tud a magyar. Hetekkel előbb elkezdte hordani a városból a bort, lisztet, diót, mákot, cukrot, meg még Isten tudja mit. Egész vagyont költött rá...

Eljött végre a nagy nap. Beállított a vőlegény az egész hagyományos tisztségeket betöltő népséggel... Megjött a szomszéd falu rezesbandája, melynek a hivatása volt minél jobban rémitgetni a hallással birókat rémséges muzsikálásukkal...

Felöltöztetik a menyasszonyt, aki semmiért sem hagyná el a sirást, mert anélkül meg sem lehetne a lakadalom, hogy a menyasszony néhány sort ne ríjon. Hogy meg ne mutassa, miszerint nem szíve szerint van a dolog. Hej, pedig a lelke úgy örül. De talán csak nem fogja mutatni? Még azt mondanák, hogy szemérmetlen. Azt pedig senki sem szeretné maga felől elhíttetni...

Előáll a szekér és felpakolódik rá annyi ember, ahány csak ráfér. És elindulnak a zeneszerek fülhasogató muzsikálása mellett. A szekér elporzik az uton...

venni. De azon kívánságtól vezéreltetve, hogy Richetti ur értékes közreműködése és gazdag tapasztalatai a társaságnak továbbra is megtartassanak, az igazgatóság és igazgatótanács indítványozza Richetti urnak, az igazgatóság tagjává való megválasztását. A közgyűlés Richetti ur lemondását a társaság körül szerzett hervadhatatlan érdemeinek hálás elismerése és mély köszönete kifejezése mellett tudomásul vette és őt közfelkiáltással az igazgatóságba beválasztotta.

A közgyűlés elé terjesztett 1912. évi mérlegek előttünk fekvő jelentéséből látjuk, hogy az 1912. december 31-én érvényben volt *életbiztosítási tőkeösszegek* 1,267.209.909 korona és 28 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 55,525.392 korona és 20 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 23,703.976 korona 65 fillérrel 375,547.656 kor. 67 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztalék-alapja 7,141.183 korona 12 fillért tesz ki. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a tüköruveg biztosítást, a díjbevétel 18,926,541,149 koron. biztosítási összeg után 32,462.892 kor. 58 fillér volt, miből 11,326.032 korona 37 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 21,136,869 korona 21 fillérre rugott és ez összegből 15,302.274 korona 59 fillér mint díjtartalék minden teher-től menten jövő évre vitetett át.

A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 155,630.256 korona 27 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1,636.426 korona 93 fillére rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 916.019 korona 81 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 6,048.766 kor. t, mely a viszontbiztosítások levonása után 2,793.257 korona 34 fillérre rugott. Károkért a társaság 1912. ben 49,019.662 korona 23 fillért és alapítása óta 1,112.818.121 kor. 56 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 222,758.821 korona 22 fillér esik.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 17,264.558 korona 20 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereség tartalékok, mely 7,360.599 korona 28 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalék, mely az ideai átalakulással együtt 7,924.932 korona 13 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 2,219.026 korona 79 fillért tesz ki. Részvényenként 720 arany frank osztalék kerül kifizetésre.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átalakulások folytán 416,840.622 korona 40 fillérről 434,367.388 korona 47 fillérre emel-

kedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 104,161.605 korona 92 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 45,159.521 korona 6 fillér. 3. Értékpapírok 242,001.442 korona 88 fillér. 4. Követelések államoknál és tartományoknál 40,422.113 korona 73 fillér. 5. Tárca váltók 626.815 korona 16 fillér. 6. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 1,995.889 korona 72 fillér. Összesen 434,367.388 korona 47 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik.

A „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapesten, — mely az Assicurazioni Generali leányintézete, — egyéb ágazatain kívül toglalkozik a kezességi- és óvadék-, valamint az eltulajdonítás-, lopás-, hűtlen kezelés- és sikasztás elleni biztosítással, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosításával, mely új ágazatokat nevezett társaság vezette be hazánkban.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Kubinyi Géza diszpolgársága. Mint értesülünk, a jolsvai választókerület kedvelt és agilis országgyűlési képviselőjét: *Kubinyi Gézát* Pelsőcz nagyközség képviselőtestülete folyó évi április hó 4-én tartott közgyűlésében egyhangú igaz lelkesedéssel Pelsőcz nagyközség diszpolgárává választotta, s mint ilyet a község előjárósága táviratilag üdvözölte. A kiállítandó diszoklevelet annak idején küldöttség fogja vezettnék átadni. A kitüntetésre azzal szolgált rá, hogy a nagyközség kulturális, közgazdasági s egyéb téren kifejtett törekvését több évtizeden keresztül mindig lelkesen és sikeresen támogatja és elősegítette.

Rendjelviselési engedély. A király megengedte, hogy *Hering Sámuel* Coburg hercegi erdőigazgató a szász hercegi Ernő házi-rend I. osztályu — és *Lányi Aladár* Coburg hercegi erdőmérnök a szász hercegi Ernő házi-rend II. osztályu lovagkeresztjét elfogadják és viseljék.

Hivatalvizsgálat. *Kolbay Sándor* kir. táblai bíró, a kir. törvényszék elnöke a lefolyt

hétén tartotta meg szokásos hivatalvizsgálatát a helybeli kir. járásbírósnál. Ez alkalommal töle megszokott alaposággal és tüzetesen vizsgálta meg az elnök a hivatal ügykezelését.

Főgondnok beiktatása. A Jánosi-rimapálfalai ref. egyház közönsége múlt vasárnap, április hó 6-án iktatta be hivatalába új főgondnokát: *Szabó Elemér* urat. Ez alkalomra nemcsak a jánosi egyház közönsége gyülekezett szép számmal egybe, hanem itt volt teljes számban a rimapálfalai egyház teljes számú presbiteriuma is. Az iktatási ünnepély istenitisztelet végeztével a templomban ment végbe, a mikor is lelkész üdvözölvén a szép számú közönséget s a megjelent főgondnokot, ez utóbbit a hivatalos eskü letételére kérte fel, ennek elhangzása után a lelkész szívélyes szavakkal üdvözölte úgy maga, mint a választó közönség nevében az új főgondnokot s biztosította őt arról, hogy a mily igaz szeretettel emelték bizalmuk paizsára, oly igaz hűséggel fogják támogatni főkurátori munkásságában, s miután Isten áldását kérte rá és családjára, kézfogással iktatta be bizalmi állásába. A főgondnok meghatva mondott köszönetet a nem várt és nem keresett bizalomért s ünnepélyes fogadást tett, hogy a kettős egyház javát, előmenetelét teljes tehetsége szerint munkálni kívánja s ajánlotta magát a közönség további jóindulatába! A közönség őszinte örömmel üdvözölte az új világi vezérét, kinek egyéni jó tulajdonságait már régóta ismeri és nagybecsüli a vidék közönsége. Az új főgondnok a toronytető építési költségeire 100 koronát adott, ezenkívül pedig megvendégelte a választó közönséget is. Legyen munkáján Isten áldása!

Áthelyezés. *Mauksch Károly* helybeli posta- és táviratiszt — lapunk egyik lelkes munkatársa — Budapestre a központi távirádához helyeztetett át. Távozását őszintén sajnáljuk s új állomáshelyére legjobb kívánságaink kísérik.

Kitüntetett orvosok. A m. kir. belügyminiszterium *Dr. Borszéki Ármán* feledi-, *Dr. Hruska János* nyustyai-, *Dr. Honéczy Gyula* rimakokovai-, *Dr. Molnár Ferencz* rimaszécsi-, *Szederkényi Mihály* ajnácskői-, *Dr. Goldblatt Géza* tornaljai- és *Dr. Csiky Ferencz* helpai körorvosok részére a csendőrségnél az egészségügyi szolgálatot sok éven keresztül saját elhatározásukból kifolyólag ingyen és lelkiismeretes buzgalommal kifogástalanul teljesített készségükért elismerését fejezte ki.

Birosági áthelyezés. A rosznyói kir. járásbírósnál *Rákossi Jenő* járásbíró, mint a Hivatalos Lap közli, az 1912: VII. t.-cz. 9. §-a alapján áthelyeztetett a munkácsi kir. járásbíró-sághoz.

Az itthonmaradtak egyik része az evéshez, a másik része a főzéshez fog, csak a beszélgetésük forog egy dolog — a lakadalom — körül . . . A konyhában alig látni a nagy ételgőztől és a füsttől. Itt-ott egy sötét kendővel bekötött fejű asszony, elébe kötött piszkos köténnel forgolódik az edény körül . . . Folyik a traces . . . Mindenki szabadjára ereszti képzeletét, mely aztán arra használja fel a szabadságát, hogy minél megismerhetlenebb ételeket produkáltasson . . . Ide a zsirt! . . . hozz lisztet! . . . siess egy bögre vízzel! . . . rakj a tűzre . . . stb. stb. Ki tudná elsorolni, hogy ezen újkori bábélizavarban micsoda kiabálások terhelik a levegőt? A konyhában lábatlankodnak a gyerekek; tudják ők, hogy miért. Reményükben nem is csalatkoznak, mert hol egy odaégett tésztanemű, majd a mákospatkó tepsije vagy a tejesköcsögben levő maradék esik zsákmányul, melyért aztán elkecseregett csatákat vivnak . . . A harc közben egy-egy nyakoncsapás csattan el, ami után egy pillanatra megcsendesül a lárma, hogy néhány neheztelő morgás és helyeslő közbeszólás „*ugy kell!*” váljon hallhatóvá. . .

A sietség tetőpontra hág . . . az ablakot ki kell nyitni, mert a szem már nem állja a füstöt. . . Végre jön a hírnök: jönnek már! Van nagy kapkodás . . . még mindig hiányzik valami. . . De azért mindenki kitut a szekérszörgecsre és éktelen rikoltozással fogadják a megérkezőket.

Hozzáülnek az asztalhoz és megkezdődik a lakoma, jön a mindentéle sült, főtt étel, amit

egy cselédfantázia jónak gondol; a piros és egyéb színű anyaggal töltött kalácsok; a keményre sült tészta, melybe beleharapni istenkísértés s egyet megenni fog elleni merénylet. Azután az elmaradhatatlan bornak titulált löre. Természetes, hogy ennek van a legnagyobb kelendőse. A vendégeken látszik, hogy fel akarják használni az ingyen evés-ivás alkalmát. Közben aztán a zenészek valami nótafélet fujnak, amit épfulű embernek hallani gyötrelm. De nekik módfeletti gyönyörűséget és élvezetet szerez.

A hangulatok mindig elevebbek a beszédett boroktól. A mily arányban fogy a bor, oly arányban emelkedik a jókedv. . . Mindegyik szivja a potyaszívart, a minek a leharapott végét nem dobja el, hanem elteszi; jó lesz bagónak! Ilyentormán minden élvezhető részét kihasználják. . . A komisz dohányfüst, meg az ételgőz opálszínűvé teszi a levegőt. . . Folyik a sok hagyományos rignus. . . Közben a klarinét fűlsértő hangja szól bele az általános zúgásba . . .

Végre valamelyik megpendíti az eszmét: tánczoljunk! Helyeslésre talál. Kiviszik az udvarra az asztalt, mely a czimbalmot tartani lesz hivatta. A rezesbanda átvedlik vonós zenekarrá és elkezd hangolni, mitől az összegyűlt tanyai kutyák egymás fülének esnek . . . s támad még éktelenebb lárma, melyet a gyerekek sikoltozása igyekszik kiegészíteni. Majd a nagybögő öreg hurja szól bele a zúgásba, csendre intve őket. Nehány pillanatra alább is hagy a zaj. . . A tanyai cselédnők, a kik eddig csak messziről nézték a készülődést, mindinkább közelednek

és mire megkezdődik a táncz, már mind ott van és várja, hogy valamelyik béreslegény elvigye. Járják a csárdást fáradhatatlanul. Csak hogy semmi sem tarthat örökké: véget kell vetni a táncznak, még a vőlegény házában is meg kell tartani a lakadalmat!

Lassaeskán abba marad a táncz, csak néhány szilajabb legény s lány rugja a port. Befogják a lovakat és előállnak a szekerek, nagyokat karikázva a pusztai téres udvarán.

Felkészül mindenki és felpakolódnak a szekerekre, csak az új asszony kékis még; nehezen válik el a „szülejétől . . .”

Az utolsó szekérre felül végre ő is. A rezesbanda is felkapaszkodik egyre, felfegyverkezve több rendbeli teli palaczkokkal s elkezd egy hangzavart játszani, amire a pusztaiak ráfogják, hogy ez a Rákóczi induló. . .

Megindul a szekérsor . . . forgatják a legények a fejük fölött az üvegeket. . . Végre kifordul az utolsó szekér is a pusztáról a poros utra, mely után a pusztai asszonyok jönnek zsebkendőjüket szorongatva kezükben. Fejrázva mondogatják: hát elvitték a Márit! . . . és néznek utána hosszu, nehéz pillantásokkal, míg csak látni az asszony fehérruháját, meg a kurtők csillogását a porfelhőn keresztül. . . Az is elül, csak a távolban látni még egy lassan leülő por-sávot a föld felett. Az mutatja még, hogy egy szekér ment arra, melyen elvitték a Márit a bizonytalan sorsba, a nehéz életbe . . . az idegenbe. . .

Nemzeti ünnep. Április 11-ét, a 48-as vívmányok törvénybe iktatásának emlékére szentelt nemzeti ünnepet városunkban a szokott módon ünnepelték meg ez idén is. A középületeken nemzeti zászló lengett, az iskolákban a tanítás szünetelt s az állami hivatalokban is ünnepi csend honolt.

A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Váry László rosznyói ág. hitv. ev. főgimnáziumi nyug. tornatanárnak a rosznyói ág. ev. főgimnázium javára tett alapítványáért köszönetét fejezte ki.

Eljegyzés. Kárpáti Dezső — Kohn Albert helybeli fakereskedő fia — e héten jegyezte el Debreczenben Weisz Juliskát.

Kinevezés. A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság likéri kohótelepe tisztikarából Bahéry Viktor Salgótarjánba főpénztárossá neveztetett ki. Helyébe Takács Jenő — Takács János nyustyai takarékpénztári pénztárnok fia — Budapestről a központi irodából neveztetett ki a kohótelepre.

Rovancsolás. A helybeli kir. adóhivatalnál f. hó 8-tól kezdődőleg váratlan vizsgálat folyik, melynél a kir. pénzügyigazgatóság részéről Lániczky Kálmán pénzügyigazgató helyettes, a vármegye képviselőjében dr. Söldos Béla tb. főjegyző, a vármegyei árvaszék részéről pedig Máriaassy László helyettes elnök működnek közre.

Halálozások. Markó Miklós újságíró kollegánkat s lapunk régi munkatársát lesújtó gyász érte. Fiatal kedves felesége, szül. Hanul Elvira folyó hó 9-én 37 éves korában, boldog házassága 17. évében, hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Bánatos férjén kívül hat kis gyermeke s kiterjedt előkelő rokonság gyászolja az elhunytat, kinek halála széles körökben kelt őszinte, igaz részvétet. Folyó hó 11-én nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra Budapesten, a Kerepesi-uti temetőben levő családi sírboltba.

Dr. Weinberger Rezső helybeli tekintélyes ügyvédet mély gyász érte, amennyiben édes anyja: Weinberger Vilmosné szül. Kornhäuser Fanni f. hó 5-én Rozsnyón váratlanul elhunyt 73 éves korában, boldog házassága 43. évében. Nemeslelkű, ritka jó asszony volt, ki széles körökben méltán örvendett köztisztelőnek és szeretetnek. Halála Rozsnyó és vidékén, s a megye távolabbi részeiben is őszinte részvétet keltett. Folyó hó 6-án a rosznyóiak nagy részvéte mellett temették el a tisztos matrónt, kinek elhunytát mélyen sujtott férjén kívül gyermekei, unokái és rokonai gyászolják.

Görbics János orosházi magánzó, Gömöri (Görbics) Zoltán rosznyói nyomdatulajdonos, a „Rozsnyói Híradó” kiadójának édes atyja folyó hó 8-án Orosházán 73 éves korában meghalt. Halálát gyermekei és unokái gyászolják.

Csank István helybeli fiatal kovács-mestert mély gyász érte. Ifjú felesége, született Farkas Róza folyó hó 5-én 20 éves korában elhunyt. Hült tetemeit Putnokra szállították s ott folyó hó 7-én nagy részvét mellett temették el.

Vasuti áthelyezés. A betegsége folytán szabadságolt füleki állomástűnök: Erőssy Gyula helyébe Sárfy József pelsőci állomástűnök helyeztetett át Fülekre.

Orvosi továbbképző tanfolyam. A vármegyei legutóbbi közgyűlésen elhatározták, hogy az orvosok Budapesten és Kolozsvárott tartandó kétéhetes továbbképző tanfolyamán való részvétel megkönnyítése céljából, a vármegyei orvosi alap terhére — évenként két közalkalmazásban levő orvos részére egyenként 200—200 korona segélyt folyósít. A kiutalással és annak elbírálásával, hogy ki részesítendő a segélyben, az alispán bízott meg.

Államsegély. A nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a rimaszombati kereskedő tanonciskola fentartási költségeire az 1912—13. tanévre 400 korona segélyt engedélyezett.

Bányaszerencsétlenség. A Rimamurány-S. T. r. t. tulajdonát képező Szadlovski bányában — mint a „Sajó-vidék” írja — f. hó 8-án Szklenka János vájóra az aláásott vaskőtömeg reászakadt. Szklenka azonnal meghalt. A vizsgálatot és boncolást Aranyossy Béla vizsgálóbíró jelenlétében Hajcsi Sándor dr. és Heincz Hugó dr. végezték.

A vármegye legöregebb aljegyzője. Lakatos Miklós tegnap ünnepelte 90 éves évfordulóját Budapesten, úgy tudjuk, hogy az ünneplő a régi időkben aljegyző volt a vármegyénél. A szabadságharc idején pedig honvédnek állott be Rozsnyóról. A 80-as években több cikluson át országgyűlési képviselő volt Tornamegyében. Öreg napjaira Budapestre költözött, hol most jó barátai és ismerősei megérdemelt ünneplésben részesítik az élet 90-ik évi mesgyén. Arról értesülünk, hogy a rosznyóiak sem feledkeztek meg utolsó élő honvédjükről s szintén üdvözlük az érdemes öreg urat. — A „Magyarország” f. hó 12-iki számában szép megemlékezést közöl a Rozsnyón 1823. április 12-én született Lakatos Miklósról, ki Sárospatakon és Pozsonyban végezte a jogot s 1843-ban Andrassy Géza és Gyula gróf nagyatyjának: Andrassy Károly grófnak lett titkára, s mint ilyen, a pozsonyi diatán megismerkedett az új Magyarország legnagyobb férfiával. — 1844-ben szerzett ügyvédi diplomát s 1845-ben lépett Gömörvármegye szolgálatába mint a híres Szentmiklóssy Antal alispán titkára. A szabadságharc kiütésekor a vármegye Lakatost küldte ki, hogy honvédek toborozzon a kassai 9-ik vörös sikkás zászlóaljnak. Rozsnyón kezdték meg a toborzást a verbunkosok s a besorozott honvédek Lakatos vitte Kassára, honnan felfegyverkezve jöttek vissza Gömörbe Murány vidékére. Később a Bach-korszak alatt gazdálkodott, majd a kiegyezés idejében főszolgabíró lett Tornamegyében s később országgyűlési képviselő. A függetlenségi pártnak lelkes híve volt. Most 1901. óta nyugalmában él Budapesten.

Zongora hangolás. Szigeti A. budapesti conservatóriumi zongorakészítő és hangoló Rimaszombatba érkezett, mely alkalommal mindennemű hangolást és javítást jutányosan, szakszerűen vállal. Meghívást — vidékre is — Lévai Izsó könyvkereskedő cég szíveségből fogad el.

Leszálló léggömbökkel való elbánnás. A magasabb légköröknek tudományos kutatása céljából a külföldi államokban követett eljárás hoz hasonlóan, a m. kir. földművelésügyi miniszter fenhatósága alatt álló m. kir. országos meteorológiai és földmágnességi intézet 1913. évi január hó 1-től bizonyos meghatározott napokon ünneplő műszerekkel ellátott léggömböket (ballons sondes) bocsát fel, a melyek nagy magasság elérése után leereszkednek és pedig körülbelül 200—300 km. körzeten belül. Az e részbeni kísérletezések eredményre azonban csak akkor vezetnek, ha ezen készülékek, melyek a levegő fizikai állapotát automatikusan felrajzolják, feltalátatnak, a találó részéről mindennemű megrongálástól megóvatnak és a felbocsátó helyre vissza is küldetnek. Ha tehát valaki ilyen műszert talál, a műszerkosarat és a ballonmaradványokat a legnagyobb gondal helyezze biztonságba és az intézetet „Meteor Buda” című távirattal a leletről értesítse. Erre az intézet a műszerkosár, illetőleg ballonmaradványok beküldésére ládat és zsákot küld. A megtaláló 20 korona jutalomban részesül, melyet a felmerült távirat és szállítási költséggel együtt a meteorológiai intézet fizet ki, ha a megtaláló a kosárhoz erősített levélben foglalt utasítás értelmében jár el. A megtalált tárgyak visszatartása, kiváncsiságból való kibontása vagy szándékos megrongálása, mivel állami tulajdonról van szó, a büntető törvények sulya alá eső cselekményt képez. Az erre vonatkozó miniszteri rendelet a „Hivatalos Lapban” is közzé tétetett.

A narancstolvaj bűnhődése. Mult év december 30-án az ajnácskői postahivatalba Skorna Lipótka tanítónő címére 18 korona 80 fillér értékű élelmiszer érkezett s a címzett elküldte Szilvási Istvánt a csomagért. A lopásért már három ízben büntetett csavargó a csomagot kiváltotta a postán s a helyett, hogy illetékes tulajdonosának átadta volna, elutazott vele Feledre s ott a csomagban volt narancsot árusítani kezdte. Itt lefűlelték s bár Szilvási Józsefnek mondotta magát, rájöttek a turpisságra és bebizonyult, hogy lopás és csalás miatt már 1898., 1905. és 1906-ban büntetve volt. Most f. hó 9-ikén a helybeli kir. törvényszéknél tartott főtárgyaláson sikkasztás büntette miatt jogerősen 3 havi fogságra ítélték. A büntetésből 16 napot a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett a bíróság.

Közgyűlési kiküldöttek választása. A rimaszombati kerületi munkásbiztosító pénztár közgyűlési kiküldötteinek választása május hó 4-én reggel 9 órakor veszi kezdetét úgy a munkaadók, mint a biztosítottak sorából külön-külön 80 rendes és 40 póttag fog választatni. A szavazás következő helyeken és bizottságok előtt történik: 1. Rimaszombatban a városházán, elnök: id. Rábely Miklós, alelnök: Káposztás László. — 2. Hacsói és nyustyai magnezitgyárban, Demján Árpád elnök, Krajcsi Antal alelnök. — 3. Rimakokován a községsházán, Knöpfler Károly elnök, Rozsnyavszky Ferencz alelnök. — 4. Putnokon (ipartestületi irodában), Gööz Bertalan elnök, Rajtuk János alelnök. — 5. Építő agyagipar r. t. Málé (gyárhelyiségben), elnök: Fridl György, alelnök: Varga Imre. — 6. Tiszolcson (városházán), elnök: Kohn Albert, alelnök: Cseh Milos István. — 7. Tornalján (ipartestületi termében), elnök: Lenkey György, alelnök: Valentik István. — 8. Nagyrőcsén (városháza tanácstermében), elnök: Vintze Ferencz, alelnök: Vieszt Béla. — 9. Ujantárvölgyön (gyári irodában) elnök: Krausz Ernő, alelnök: Knöpfler Antal. — 10. Csomatelkén (kőbányatelepen), elnök: Kuffler Ede, alelnök: Runya Pál. — 11. Híznayóvizen (magnezitgyári irodájában), elnök: Nagy N., alelnök: Adler Sándor. — 12. Murányalján (Kondor és Feledi cég irodájában), elnök: Bánffy Sándor, alelnök: Kemény Dezső. — A választásra vonatkozó részletes adatokat s az eljárásról szóló ismertetést minden községben falragaszokon tették közzé.

Ipari szaktanfolyami kiállítás. A m. kir. technológiai iparmúzeum városunkban a télen ipari szaktanfolyamot rendezett, a melyet Matolcsy Pál leányiskolai igazgató és Tóth Béla városi mérnök vezettek. A könyvvitelt Rónay Gyula takarékpénztári könyvelő tanította. A szaktanfolyam befejeztekor a mult vasárnap a hallgatók, valamint 19 önálló iparos könyvviteli munkákat állítottak ki az áll. elemi iskola helyiségeiben. A szakrajzok, a mértani és számítási dolgozatok úgy a tanulók szorgalmáról, mint a vezetők buzgalomáról tanuskodtak. Több törekvő iparos ifjú a szomszéd községekből látogatta az órákat, a melyeket hetenként 4-szer tartottak. Kár, hogy a helybeli iparos ifjak nem mutattak nagyobb érdeklődést a tanfolyam iránt.

Football mérkőzés. A Rimaszombati Athletikai Club vásártéri pályáján ma (vasárnap) délután fél 4 órakor a balassagyarmati főgimnázium és a helybeli egy. prot. főgimnázium válogatott csapata football mérkőzést tart, melyre az érdeklődő közönséget falragaszokon hívja meg a rendezőség. A költségek fedezésére adományokat elfogadnak.

Vizbefult öreg ember. Sajógömörön folyó hó 6-ikán Nagy István 70 éves ember lakásáról eltűnt s másnap 7-ikén a Sajóvízből hulláját kifogták. Gyanus lévén az eset, a tornaljai kir. járásbíró elrendelte a hulla boncolását, melyet f. hó 8-án dr. Zehery István kir. törvényszéki orvos és dr. Goldblatt Géza körorvos végeztek, s mely alkalommal megállapították, hogy bűncselekmény nem fog fenn.

Az ember tragédiája. Az Apolló-mozgóképszínháznak ismét érdekes hete lesz a most következő, mert folyó 15—16-ikán: kedden és szerdán egymásután két estén mutatják be a Sétán vagy Az ember tragédiája című — mindenfelé nagy szenzációt keltett képsorozat. Itt említjük meg, hogy az előfordulható kellemtelenségek megakadályozása céljából kívánatosnak tartanók, ha helyelőjegyzések nem fogadtatnának el, hanem a rendes esti előadásra a kijelölt helyen — személyválogatás nélkül — készpénzért lennének megválthatók a számozott helyekre szóló jegyek. Egyébként a mult vasárnap és fűszerdai előadások műsora változatos, vonzó és gyönyörködtető volt.

Nők választójogi világszövetsége. A nők választójogi világszövetsége VII. kongresszusát Budapesten folyó év június 15—20-ig tartja. A ülések a fővárosi vígadó termeiben lesznek s a kongresszus előkészítő bizottsága már megkezdte nagyarányú akcióját. A bizottság Budapest VII. István ut 67. alatt működik s a kongresszussal kapcsolatban nagyszabású s érdekesnek ígérkező kirándulásokat tervez. A kongresszuson való részvétel tagsági díja 10 korona s a résztvenni kívánók az előkészítő bi-

zottságnál fenti cím alatt jelentkezhetnek s kedvezményes vasuti jegy váltására igazolványt kaphatnak.

Pályázat körorvosi állásra. A harkácsi körorvosi állásra pályázatot hirdet a tornaljai főszolgabíró. Pályázni lehet április 18-ig. A választás Harkácson április 21-én lesz.

Tátra-Adria turaut. A magyar automobil club május hó végén és június hó első napjaiban rendezi a Tátra-Adria turautat. Ez nagyszerű sportesemény lesz és hasonlít majd a négy év előtt városunkon is keresztül vonult Prinz Heinrich-Fahrt-hoz. A nagyszámu versenyautó június 1-én, vasárnapi napon, vonul át városunkon s a turauton a magyar automobil club nagyszámu tagján kívül több meghívott külföldi előkelőség s az autósport néhány világszerte ismert kiváló művelője vesz részt. A hatóságok széleskörű intézkedéseket tesznek az utak kifogástalan állapotba hozatala és a turauton résztvevők kellő védelemben részesítése érdekében.

Atletikai hírek. A rimaszombati atletikai klub, mint értesülünk, rendes területet kapott a város gondos polgármesterétől, a hol gyakorlatait tarthassa. A múlt héten dr. Witt Sándor elnök, Gémes Béla alelnök és Sz. Benedek Gyula atletikai vezető küldöttségileg megjelentek dr. Kovács László polgármesternél, a ki szívesen vette az ügyet pártolásába s így jutottak az atléták rendes gyakorlóteréhez. Ezt a teret a vásártéren jelölték ki atlétáink számára s elkerítették. Sőt már a nézők kényelméről is gondoskodtak, mert lócsákat állítottak föl a gyakorlóter szélein, a honnan a közönség nézheti a testező tornajátékokat. Mint halljuk, pünkösdi ünnepére a klub látványosabb bemutatással készül meglepni a közönséget.

Veszedelemes kilátások. Rimaszombat és Rimatamásfala határában levő réteken nagy veszedelem készül s a gazdasággal foglalkozó lakosság kétségbeesetten tekint a szomorú kilátások elé. A réteket ugyanis milliárdszámra lepte meg a hernyó, egész tömegekben szállva meg a területeket. Felhívjuk a lakosságot, hogy a hernyók pusztításához sürgősen és legnagyobb eréllyel lásson hozzá!

Súlyos testi sértés büntette. Rimabányán f. évi január 24-én Styuka Sámuelné, egy 22 éves jóképű cigányasszony összeveszett Styuka Józsefnével, ki reményteljes állapotban volt, s az előbbi a kezében levő vizes korsóval úgy hasba ütötte az utóbbit a civódás folyamán, hogy ez nyomban megbetegedett, s február 15-ig mindig betegeskedett; ekkor halott magzatot hozott a világra. Miután az ütés és a magzat halála közt az okozati összefüggés fenforgott, a kir. törvényszék f. hó 9-én Cseh István elnöklésével tartott főtárgyaláson az orvosszakértők meghallgatása és Lehoczky Márton kir. alügyész vádbeszéde után Styuka Sámuelné súlyos testi sértés büntette miatt jogerősen 4 havi fogházra ítélte.

Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V. Dorottya-utca 10. és 12. Cikkben közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégibb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r.t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék-biztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, teliverek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság — számára. A rimaszombati főügynökség: Láng Vilmos.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik forrón szeretett feleségem, illetve kis gyermekem édes anyja elhunytá alkalmával fájdalommat igaz részvétükkel enyhíteni igyekeztek, valamint a temetésén megjelentek, ez uton mondok hálás köszönetet.

Rimaszombat, 1913. április hó 8.

• Csank István, Kovács-mester.

A második háztartási tanfolyam.

Serényi Béla gróf, földművelésügyi miniszter a rozsnyói jótékony nőegylet kérésére elrendelte, hogy ebben az évben is július és augusztus hónapokban háztartási tanfolyam tartassék Rozsnyón.

Orvosok évkönyve. A gömörvármegyei orvos-szövetség és orvos-gyógyszerész egyesület 1911—1912. évekről szóló évkönyvét most adta ki az elnökség. A 60 oldalra terjedő, csinosan kiállított füzet első helyen az orvos-gyógyszerész egyesület és orvos-szövetség tagjainak névjegyzékét közli. Az összlétszám 1912-ben 80 volt, s az orvos-szövetség tagjainak száma 51 volt. — A füzetben közölve van az 1910. október 26-án Bánrévén tartott őszi közgyűlés, az 1910. november 22-én Bánrévén tartott rendkívüli közgyűlés, majd az 1911. év május 31-én Rimaszombatban tartott tavaszi és szeptember 25-én Jolsván tartott őszi közgyűlés jegyzőkönyve. — Ezekután az 1912. május 28-án a lévarti fürdőtelepen tartott tavaszi és 1912. szeptember hó 30-án Rozsnyón tartott őszi közgyűlés jegyzőkönyve, tehát összesen hat jegyzőkönyv közöltek. Ezekbe szöve találjuk az orvosok és munkásbiztosító pénztárak ügyének tárgyalását, a lévarti fürdő tudományos és gyakorlati ismertetését, a kórház évi forgalmának, érdekes műtéteinek szakszerű és figyelemreméltó ismertetését, az orvosokat és laikusokat is érdeklő törvényszéki érdekes esetek közlését, s a magángyakorlatból több említésre méltó eset ismertetését. Az orvosok és gyógyszerészek bizonyára figyelmesen fogják olvasni a füzetet.

Kamarai jelentés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara folyó évi márczius havi működéséről szóló jelentését most küldte szét. Minket érdekel a jelentésből az, hogy a putnoki kamarai választókerület ügyében a kamara a putnoki ipartestület kérelmét, hogy t. i. az alkerület is válasszon egy kereskedő és egy iparos tagot, pártolóan terjesztette fel a miniszteriumhoz, továbbá, hogy a kamara Basilidesz Gusztávot üdvözölte a királyi kitüntetés alkalmából; továbbá, hogy az Igló—betléri vasutvonalra a ker. miniszter az előmunkálati engedély kérvényét egy évre meghosszabbította. Közli a jelentés az alispán rendeletét a hólapdászterü árusítás ügyében, majd a vásárnapok áthelyezésére vonatkozó min. engedélyek ismertetését találjuk. Dobsinán a cipész szaktanfolyam befejezése után a m. kir. technológiai iparmuzeum egy ingyenes könyvelési tanfolyam rendezését kéri. Ezt a kérelmet a kamara pártolja. Az ipari közigazgatás keretébe vágó miniszteri jelentőségű határozatok és bírósági döntvények, kamarai vélemények közlése után az iparfejlesztésre és társadalompolitikai ügyekre vonatkozó ismertetések fejezik be a jelentést, melynek végén az ipar és kereskedelem terén folyó év márczius hó folyamán beállott változásokra vonatkozó statisztikai adatok közöltek.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Kolbászkedvelők bűnhődése. Gömörvármegyei múlt év december hó 27-én éjjel Barancsok Dániel a Janika Márton padlására mászott, s onnan 8 korona értékű kolbászt lopott és a Czárán Andrásné lakásán ezzel és urával együtt elfogyasztották a megfőzött kolbászt. Másnap már Czárán Andrásval együtt indult tolvajutra Barancsok és a Maczkó Andrásné padlásáról 8 darab kolbászt elvittek és megették; december 30-án Mázik Jánosnétól loptak a padlásról 6 darab kolbászt. A tolvaj, mint ezekből látható, nagy kolbászkedvelőnek bizonyult, s a helybeli kir. törvényszék f. hó 9-én kérdőre vonta a társaságot. Barancsok Dánielt és Czárán Andrást háromszori lopás büntette miatt jogerősen 4 havi fogházra ítélte, Czárán Andrásnét pedig orgazdaság büntette miatt 14 napi fogházra. A főtárgyaláson Cseh István kir. táblai bíró elnökölt, s a vádhatóságot Lehoczky Márton kir. alügyész képviselte.

Erzsébet királyné ösztöndíj. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy az Erzsébet királyné ösztöndíj-alap folyó évben kiosztandó 2500 koronás díjaira csakis a keleti kereskedelmi akadémiát végzett kereskedők pályázhatnak. Közélebbi feltételek a miskolczi kereskedelmi és iparkamaránál tudhatók meg.

Pályázati hirdetmény. A rimaszombati kir. törvényszék elnöke a felügyelete alatt álló rozsnyói kir. járásbírószághoz engedélyezett telekkönyvi átalakító díjnoki állásra két heti határidőhöz kötött pályázatot hirdet. Az állást elnyerni óhajtok képzettségüket, nyelvismereteiket, ép és egészséges testalkatukat, s a mértan elemeiben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket két hét alatt az elnökhöz beadhatják. A telfogadandó díjnak napidíja 3 kor., ennél magasabb napidíjra csak azok tarthatnak igényt, a kik már megelőzőleg is magasabb napidíjjal voltak alkalmazva.

Közleményekről. Rozsnyói laptársunk: a „Sajó-Vidék” panaszkodik, hogy a megyei lapok — tisztelet a kivételnek — rendszeresen és szószerint átveszik a híreit a forrás megnevezése nélkül. Igaza van, hogy ez ellen felemeli tiltó szavát. Mi nem érezzük találva magunkat, tudjuk jól, hogy reánk nem vonatkozik a tiltakozás, mert mi más lapokból igen ritkán veszünk át híreket és ha ezt tesszük — többnyire meg is nevezzük a forrást. — Sűrűn előfordul egyes lapoknál, hogy mi tőlünk is szószerint átszedeketik a híreket, sőt többször olvastuk már vezércikkeinket is a forrás megnevezése nélkül más lapokban. Ez egyébként nem annyira bosszantó, mint mikor a fővárosi lapokban olvassuk a megyénk városaiból származó híreket ezzel a bevezetéssel: „Lőcséről írják” stb. stb. és aztán jön egy rozsnyói vagy rimaszombati hír.

A májusi menetrend változás, mint értesülünk, az államvasutak előzékenysége folytán, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara területén s így minket érdeklőleg ismét több rendbeli előnyös változást fog hozni. Így Miskolcztól Bánrévéig délután egy új vonat indul 6 órakor, a mely bejárja Miskolczon a budapesti délutáni gyorsvonatok beérkezését. Megjavul a Tiszolc—Brezsnóbánya—vereskői vonal menetrendje is.

Nyílt kérelem. A sárospataki Erdélyi-szobor végrehajtó bizottságának nevében tisztelettel felkérem azokat a társulatokat, intézeteket és egyeseket, a kik az Erdélyi János sárospataki szobrának felállítására érdekében gyűjtő-ívet kaptak, hogy e kegyeletes célra szánt adományaikat, gyűjtéseiket legkésőbb a folyó évi április hó folyamán legyenek szívesek beküldeni a sárospataki ref. főiskola pénztári hivatalába. Novák Lajos, bizottsági elnök.

Vasárnapi munkaszünet és a cukorrépa szállítás. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy máv. vonalain a cukorrépa szállítás már megszűnt és a leadási áruk forgalma most már egyenletesebb lévén, megszűnt a szükségése annak, hogy egyes állomásokról a kirakott áruk vasárnapokon is elfuvaroztassanak. Ennélfogva a kamarai kerületet érdeklőleg Ajnácskő, Feled, Kövecses, Rimaszécs, Rimaszombat, Tornalja, Bánréve—Pogony, Mátraballa, Mátramindszent, Apez, Pásztó, Nagybátony, Adács, Erdőtelek, Heves, Hort, Kálkapolna, Kisköre, Mezőkeresztes, Mezőnyárad, Nagyut, Pusztakürt, Szihalom, Vámosgyörk, Ludas és Zsolcza állomásokon a vasárnapi munkaszünet telfüggesztése iránt kiadott kereskedelmi miniszteri rendelkezések hatályon kívül helyeztetek.

Hirdetéseket
mérésékelt áron
e lap részére
elfogad
a kiadóhivatal
Tompa-utca 10. és
Ifj. RÁBELY MIKLÓS
könyv- és papirkereskedő
Deák Ferencz-u. 20. sz.

Társas utazás Svédországba, Norvégiába. Utirány: Budapest, Berlin, Stockholm, Trondhjem, Bergen, Kristiánia, Koppenhága, Hamburg, Berlin, Budapest. Mindenütt 2—3—4 napot töltünk s apróbb kirándulásokat teszünk a környék nevezetesebb helyeire, Trondhjemtől Bergenig a Fjordok közt hajón. Bergentől Kristiániáig Norvégia legszebb hegyi vasutvonalán utazunk. Indulás Budapestről július 4 én. Az ut 26 napig tart s minden kiadást beszámítva teljes ellátással 580 koronába kerül. Jelentkezni lehet május 20-ig László Bélánál, a Kassai Hírlap szerkesztőjénél és Maktalvi Ferencz felsőkeres. isk. tanárnál (Kassa, Mikes-utca 10.), a kik szívesen küldenek részletes programot.

Ösztöndíj kereskedők részére. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter az „Erzsébet királyné” ösztöndíjalap 1913-ik évben kiosztandó kamataiból 8 (nyolcz) darab, egyenként 2500 korona értékű ösztöndíjra pályázatot hirdet. — Pályázhatnak fiatal kereskedők, kik kereskedelmi akadémiai tanulmányuk elvégzése után legalább 3 évig gyakorlati kereskedelmi téren működtek s e mellett igazolják, hogy a tanulmányozandó terület nyelvviszonyaiban jártasak. A folyamodó az ösztöndíj elnyerése esetén köteles valamely jelentékenyebb külföldi városban vagy kikötőben, mely nagy tengerentuli kivitellel bír, legalább egy évet tölteni. Közelebbi feltételek a miskolczi kereskedelmi és iparkamaránál tudhatók meg.

Siketnéma növendékek felvétele.

A siketnémák „Cházár András” áll. s. jolsvai intézetének (Gömör-Kishontvm.) első osztályába folyó évi szeptember hó elsejétől 30 hét—tizenegy éves koru siketnéma növendék fog felvétetni vallás s nemre való tekintet nélkül. Vagyontalan szülők gyermekei ingyenes helyekre nyerhetnek felvételt. Nagyothallók, beszédhibásak, dadogók, hebegők szintén felvehetők. Közelebbi felvilágosítást készséggel ad az intézet igazgatósa.

Montenegró. Ez a liliputi birodalom áll most az európai érdeklődés előterében és különösen ránk nézve érdekes: mennyire köti meg magát Skutari ostromáért és mennyire mer dacolni Ausztria—Magyarországgal és az európai hatalmakkal? Nem növi-e ki magát valami nagy háború a crnagore kecskepásztorok büszke mellveréséből? Vagy hátulról idejekorán lerántja a bábót a drótról az északi medve, a ki játszani látszott a háttérben kis kedveltjével? Hiszen az a háromszázezer crnagore, a ki a kis országban lakik; a mi hadseregünknek foghegyre is kevés volna, csak az a baj, hogy átközött hegyek közt laknak s ez otthon erősekké teszi őket, ezért nem félték a töröktől sem soha, mert Montenegró kis liliputi ország, de elfoglalni nehéz.

CSARNOK.

A gazdasszony nótája.

Nem lehet tovább kiállni,
Asszonyok és emberek,
Amit itt-ott hébe-hóba
Művelnek a hentesek!

Hús helyett csak csontot mérnek,
Mintha volna vasfogunk!
Nem csoda hát, hogy ők híznak,
Mi pedig soványodunk!

Járna csak ki nékik is úgy,
Mint nekünk a porció,
Tudom, nem feszülne rajtuk
Annyira a bugyogó!

Igaz, az volt réges-régen
Itt is, ott is a szokás,
Hogy babot, lencsét, kolompért
Evelt csak a csutorás.

Csak hogy más világok jártak,
Más világok hajdanán,
Őseinknek hentesboltra
Szükségük sem volt talán!

Ámde változtak az idők,
Úrrá lett a nemzedék,
S megkívánja, hogy manapság
Húsból álljon az ebéd!

Pedig hentes uraméknál
A hús alig numerál,
Igy a gazdasszony csupán csak
Osontra csontokat talál!

Teringettét, tiltakozunk,
Hogy ez tovább így legyen!
Hentes bácsi a mérlegre
Ne csontot, de húst tegyen!

Egyébiránt mi is ennénk
Babot, lencsét, trapaeskát,
Csak a vidék ne kerülne
Székvárosunk piaczat!

De mikor a helypénzszedő
Ottan végig sántikál,
Valamennyi nénemasszony
Ész nélkül megretírá!

A ki pedig holmijával
Nagymerészen ott marad,
Olyan árt szab, hogy az ember
Lélekezete elakad!

S ezen nem lehet segíteni,
Ördög adta, nem lehet!
Így az ember sem baromfit,
Sem egyebet nem vehet.

Lágyítsa meg hát szívetek!
Panaszom, oh, hentesek,
Hogy ezután ne csak csontot,
Hanem húst is mérjete!

Paal Gyula.

Sic itur ad astra!

— Irta: CROATUS. —

IX. A második év.

— Botond, Tihamér, Huba, Lehel! fékomadta kölykei, hol vagytok? Le a fáról te haszontalan, ne nyeld örökké azt a cseresnyét, rajta, tanulni. Evéssel nem mentitek meg szegény hazátokat. Nézzétek, Árpád már egy órája tanul, ti meg lopjátok a napot. Látszik, hogy ő a legelső köztetek, nem hiába, hogy Árpád a neve, a hét vezér elseje. Hé ficzkók mozdultok-e már! Egy-kettő, ne olyan lomhán, hej azt a szakramentomadta! szaporán!

Ezt a nem annyira égi, mint inkább verandai szózatot egy naphegyi villának a verandájáról harsogta egy stentori hang, a melyben — föltéve, hogy van egy kevés jártasságunk a Naphegyen — a Karossa Bulcsuét kell fölismernünk, tekintve, hogy azon a vidéken senkinek ilyen impozáns torok nem adatott.

Az eredmény az lett, hogy négy cseresnyefa lombátora a hatalmas kertben megmozdult és négy feketérésült vasgyuró ereszkedett le a földre láthatólagos antipátiát mutatva az apjoktól földicsért tanulás iránt.

— A szobátokba lurkók! Megtanulni jól azt a kis leczkét, aztán mindegyik fölmondja Árpádnak; előre!

A ficzkók elszomolyogtak a fiuszobába és elővették a könyveket. Nagyokat ásítva láttak hozzá a tanuláshoz.

Árpád ezalatt elkészült a tanulással; elővett levélpapírt és irt hazá Zánkára.

Szeretve tisztelt Bertalan Atyám!

Ugy örülök mindig, mikor néhány szabad óram van és ezt Neked szentelhetem. Tudom, hogy szeretetteljes érdeklődéssel várod a leveleket, a melyben lelki gyermeked életéről beszámol.

Kezdem a legközelebbieken. Bulcsu bácsi, Lenke néni és a fiuk jól vannak, csak az utóbbiakkal van kis baj a tanulást illetőleg. Most is az a jutalmam a napi munkáért, hogy Bulcsu bácsival beszélgetek. Rendesen közérdekű tárgyakról beszélgetünk és ő olyan okosan magyaráz meg nekem mindent, minden szaván átviláglik becsületessége, józan életfelfogása.

Az iskolában hála Istennek jól folyik a dolgom. Az idén is Potorán Titusz a legjobb barátom, csak Nemecka Laczitól kezdek elhidegülni. Ez a fiu, a ki tavaly tehetségével az egész osztályt tulszárnyalta, mindig gögösebb lesz, velem szóba sem áll, tanáraink viszont mind kedveznek neki, hozzá még teljesen be folyása alá került az osztály legvásottabb tanuló-jának: Bedő Mórícznak. Egymás mellett ülnek, Laczi mindig kiment felelés közben sugásával, együtt parittyáznak és gyümölcsöt lopnak egész

délután, óra alatt állandóan detektív regényeket fálnak és Nemecka csakis kiváló tehetségének köszönheti, hogy az osztályban és a tanárok előtt első tekintélynek örvend.

Az én Titusz barátom neki teljes ellentéte. Mikor tavaly fölkerült Pestre, csak törte a magyar nyelvet, ma úgy beszél, hogy öröm hallani. Egy antikváriusnál lakik, a hol egész délután dolga van, este kell tanulnia. Tavaly félévkor csupa hármasa volt, év végén 5 kettes a többi jeles, az idén félévkor már tiszta jeles volt és van egy tanítványa. Ő valóban a megtestesült szorgalom és energia. Vele vagyok együtt legszívesebben, oly jól el tudunk beszélgetni sétáinkon. Elhatároztuk, hogy együtt fogunk mindig maradni és a budai virágos mezőkön, erdőkben, völgyekben oly szép terveket kovácsolunk a jövőre. Nekem szilárd elhatározásom és mély vágyam, hogy magyarrá tegyem azt az oláh fiút. Sokat beszélek neki nagy hőseinkről, nemzeti dicsőségünkről és már-már veszek észre rajta valami vonzódást irántunk.

Hát Bertalan atyám, te hogy vagy? Leveled már régen várom. Apuskám, Anyuskám és a kicsiket tisztelgetem és csókolgatom. Kerekes bácsi, remélem jól van? Hát az én jó pajtásom, Szelim, mit csinál? Nem busul még mindig a társa után?

Sok kézcsókot és csókot küld szerető gyermeked:

Zurányi Árpád.

— Te, öregem, mond csak, mit szólsz te ehhez a gyerekhez.

— Hát mit szólnék lelkem, jól tanul, derék gyerek, punctum.

— Tanulni tanul, helyesebben jó bizonyítványa van, ez tény, hanem nekem ez a folytonos csavargás nem tetszik. Kérlek örökké evvel a vásott Bedővel szaladgál, egész délután vele van, az égis dicséri ezt a ficzkót és amellet maga is egyre haszontalanabb lesz. Sárosan, tépett ruhákban jön haza, a pénzét mindig elkölti, velem goromba!

— Na, de kincsem, hiszen gyerek. Fő, hogy jól tanul. Örülünk, hogy szeret élni, hogy nem lesz blazirttá, a mi bizony, ha folyton a mi körünkben lenne, könnyen megtörténhetnék. Én bizony sokkal jobb szeretem, ha a fiu eleven, rakoncátlan, életerős, mintha fád, sápadt és blazirt. A mi pedig a modorbéli csiszolatlanságokat illeti, az a növekedéssel majd helyre jön. Most inkább beszéljünk arról, hogy kijösz-e a Stefánia utra sétakocsizni? Kint lesznek Habnayék és Saxék is. Nézd fogatunk már előállt!

— Jövök, hogyne mennék. Fgy pillanat és itt leszek! azzal Etelka asszony Várday István bankigazgató ur neje bájos mosollyal eltűnt boudoirjába és pár percz múlva utrakészen, elegáns köpenyben és fátyolos kalapban jelent meg. Csakhamar elrobogott a két szürke a Várday-ház kapujából.

— Éljen hát a mi kedves Titusz fiunk nemzete dicsőségére! A poharak összecsendültek és a kis családi kör boldogan éltette a vakációra hazatért fiát.

— No de most már mesélj Titusz, hogy, mint éltek abban a nagy városban?

— Nagyszerűen! Csupa pezsgés az élet! Hol is kezdjem csak! Goldstein bácsi mindig jó hozzám, sokszor segít nekem a könyveket, melyeket a vevők föltartak, rendberakni. Ő meg ad nekem tanácsokat, hogy kell élni, minden helyzetben magunkat föltalálni, alkalmazkodni a környezetünkhöz. Meg a tanáraink! Mind egy-egy kincsesbánya. A Langer tanár ur, a ki mindent rendszerbe foglal, a kinek hangja olyan, mint az oroszlané; a folyton mókázó, arany-száju Laky, a föld- és természetrajz tanárunk; az örökké zsörtölődő, de nagytudományu Zimonyi tanár ur; ezek a vezetői diákéletemnek. Mindet szeretem és már ők is szeretnek engem.

— Hát barátaid nincsenek?

— Dehogynem! Az én Árpád barátom! Az osztály ezze! Mert már nem azé a Nemecka Laczié ez a szép cím, a ki még ez évben is viselte. Nemecka Laczi latinból Zimonyi tanár urtól kettést kapott. Persze ő mindig avval a híres Bedővel van együtt, nem csoda ha elromlik. De Árpád előre halad. Sokat tanul, a szíve arany, mindenki szereti és ő is mindenkit szeret. Az az én büszkeségem, hogy ő az én

legjobb barátom és én az ő legjobb barátja vagyok. Az egész osztályban híres a mi barátságunk, mi vagyunk a két: *kenyeres*. Szombat délutánokon mindig együtt sétálunk és olyankor beszélgetünk. Megvitatjuk az iskolai eseményeket, terveket kovácsolunk a jövőre és egymás előtt lefestjük otthonunk. Mink nagyon szeretjük egymást!

— De azért ugy-e jobb szereted az oláhokat, mint a magyarokat?

— Szeretlek atyuskám, anyuskám, hogyan szeretnék! De ti nem fogjátok nekem megtiltani — ugye nem — hogy Árpádot egész szívemmel szeressem?

Szerkesztői üzenet.

K. J. joghallgató Budapest. Özv. K. Páné él itt egy leányával, elhlt férje rimaszécsi asztalos-mester volt s egy postatiszt fia két évvel ezelőtt itt meghalt.

Kereskedelmit végzett irodistanó

állást keres. — Vidékre is elmegy. — **Czim:** meg tudható e lap kiadóhivatalában.

Ajánlkozás.

Egy minden tekintetben szakképzett, szolid, józanéletű, családos (gyermektelen), javakorabeli teljesen megbízható

GÉPÉSZ

kitűnő bizonyítványokkal ajánlkozik állandó foglalkozásra **gyárba** vagy másfajta vállalatokhoz **stabilgép** mellé; esetleg mint **gépész-lakatos** is alkalmazható. **Cim:** Megtudható e lap kiadóhivatalában. 5—*

Kiadó lakás.

Rimaszombatban, az **Andrássy-ut 3. szám** alatti házban: két szoba, kamra stb. álló lakóház **1913. május 1-től** bérbe kiadó. Értekezhetni **Institóris Endre** ügyvédnél.

Bundákat

mindenféle

szórmenekeket

nyári gondozásra — biztosítás mellett — kezdvező fizetési feltételekkel elfogad

Vincze Zsigmond

szücs-mester

Rimaszombat, Szijjártó-utca 78. sz.

Kiadó üzlethelyiség

A város legforgalmasabb helyén, a főtér közelében, **II. Rákóczi Ferencz u. 10. szám** alatt levő teljesen ujonnan épült sarok emeletes épületben egy üzlethelyiség raktárral együtt azonnal kiadó.

Értekezhetni lehet: 14—*

LIPTHAY LÁSZLÓ tulajdonossal.

Eladó szalón-butor.

Egy barock-stilű, szép zöld selyem szalón butor — a legjobb állapotban — mely két fotel, két szék, két puff, egy kanapé és egy asztalból áll, mérsékelt áron — hely szűke miatt — eladó. — **CZIM:** meg tudható e lap kiadóhivatalában. 2—*

Eladó.

Egy a legjobb állapotban levő használt de teljesen kijavított **négy lóerejű**

cséplőgép-garnitúra

minden hozzátartozó kellék- és szerzőkkel **minden elfogadható áron eladó.** — **HOL?** megtudható e lap kiadóhivatalában. 11—*

Pályázati hirdetmény.

1657. sz. — A Gömör- és Kishont-vármegye rozsnyói járásába kebeleztet **Pelsőcz** nagyközségben rendszeresített

adóügyi jegyzői állás

leköszönés folytán megüresedvén, ennek betöltésére az 1886. évi XXII. t.-czik 82. §-a alapján pályázatot hirdetek.

A pelsőczi adóügyi jegyző javadalmazása 1600 kor. törzsfizetés, 200 kor. lakbér, 50 korona állami javadalmazás és élvezi az adóügyben, valamint az örökösödési és hagyatéki eljárás keretében általa teljesített magánmunkálatok szabványos díjazását.

Az 1900. évi XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képzettséget, életkort, illetőséget és eddigi működést igazoló eredeti okmányokkal felszerelt pályázati kérvények hivatalomhoz **Rozsnyóra, f. 1913. évi április hó 27-ik napjáig** nyújtandók be.

Az 1886. évi 22. t.-cz. 83. §-a értelmében megtartandó jegyzőválasztó gyűlés határidejéül Pelsőcz községbe a község közházához tolyó 1913. évi április hó 28 ik napjának délelőtti 10 óráját tűzöm ki.

Rozsnyó, 1913. évi április hó 7-én.

Nagy, főszoigabiró.

ELADÓ

egy jókarban lévő 3¹/₂ HP.

PUCH motorkerékpár

oldalkocsival.

Megtekinthető a **Munkásbiztosító Pénztárnál.**

Tanulóul.

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

A helybeli Gözfürdőben

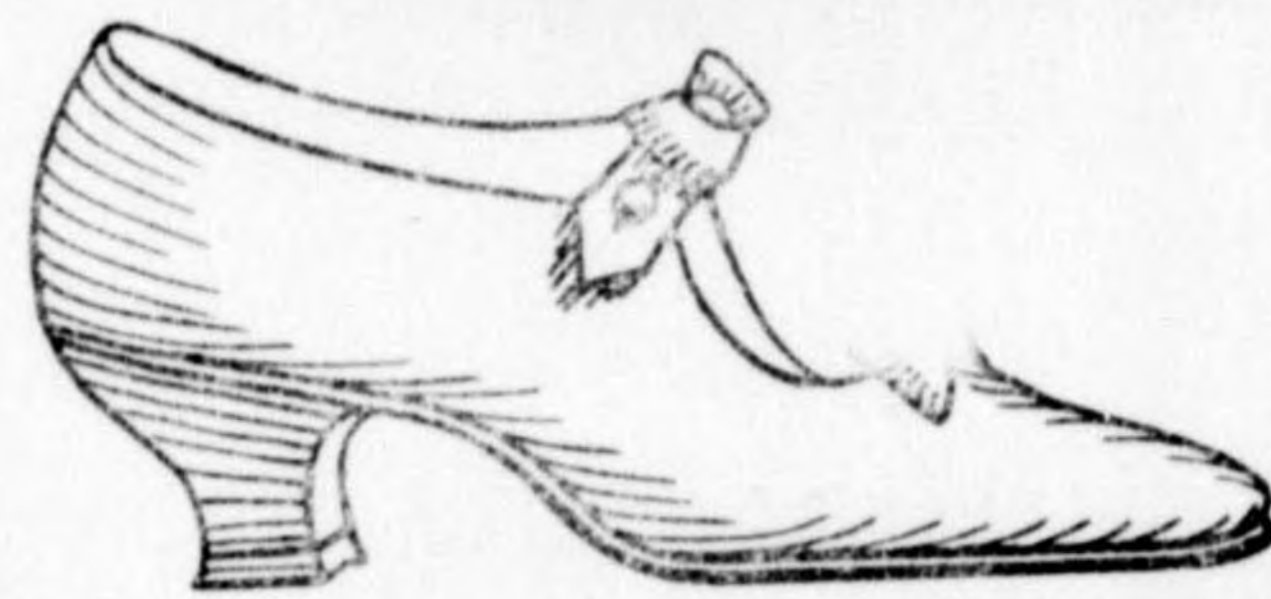
a

HIDEGVIZGYÓGYMÓD

megkezdődött.

A fürdővezetőség.

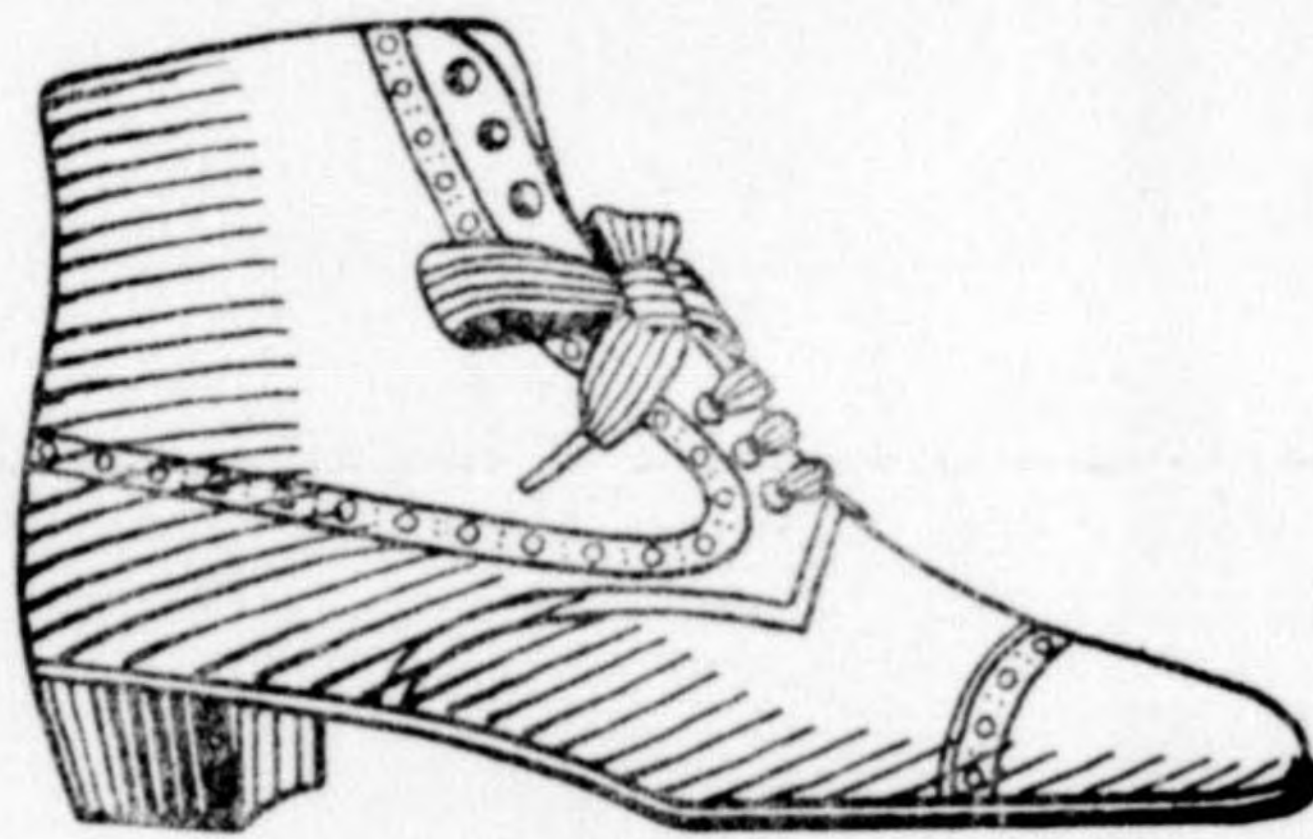
Divatos, finom czipők

kizárólag

KOVÁCS ZSIGMOND-féle

czipőárúházban.

Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8.

Hirdetmény.

788. szám. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Országos Iparbank Részvénytársaság végrehajthatónak, Horváth György és neje szül. Magyar Mária végrehajtást szenvedettek elleni végrehajtási ügyében a 3000 korona s jár. iránti árverést az 1881. évi LX. t.-cz. 144., 146. és az 1908. évi XLI. t.-cz. 21., 25. §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén fekvő Rimaszombat városában levő s a rimaszombati 909. sz. jkvben A: 1. sor. 410. hrszám alatt foglalt Horváth György és neje szül. Magyar Mária tulajdonát képező 23. özszeirási számú házból álló ingatlan a 2200 koronában megállapított kikiáltási árban elrendel-tetik a megtartására határnapul **1913. évi április hó 29-ik napjának délelőtti 10 óráját** Rimaszombatba, a királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság hivatali helyiségébe (földszint 4. ajtó) tűzte ki, mely árverésen a fent körülirt ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adatik el.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 20%-át vagyis 400 kor.-t készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazságügy-miniszteri rendelet 8. paragrafusában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság 1913. évi február hó 12. napján.

Dr. Musotter, s. k. kir. törvsz. biró.

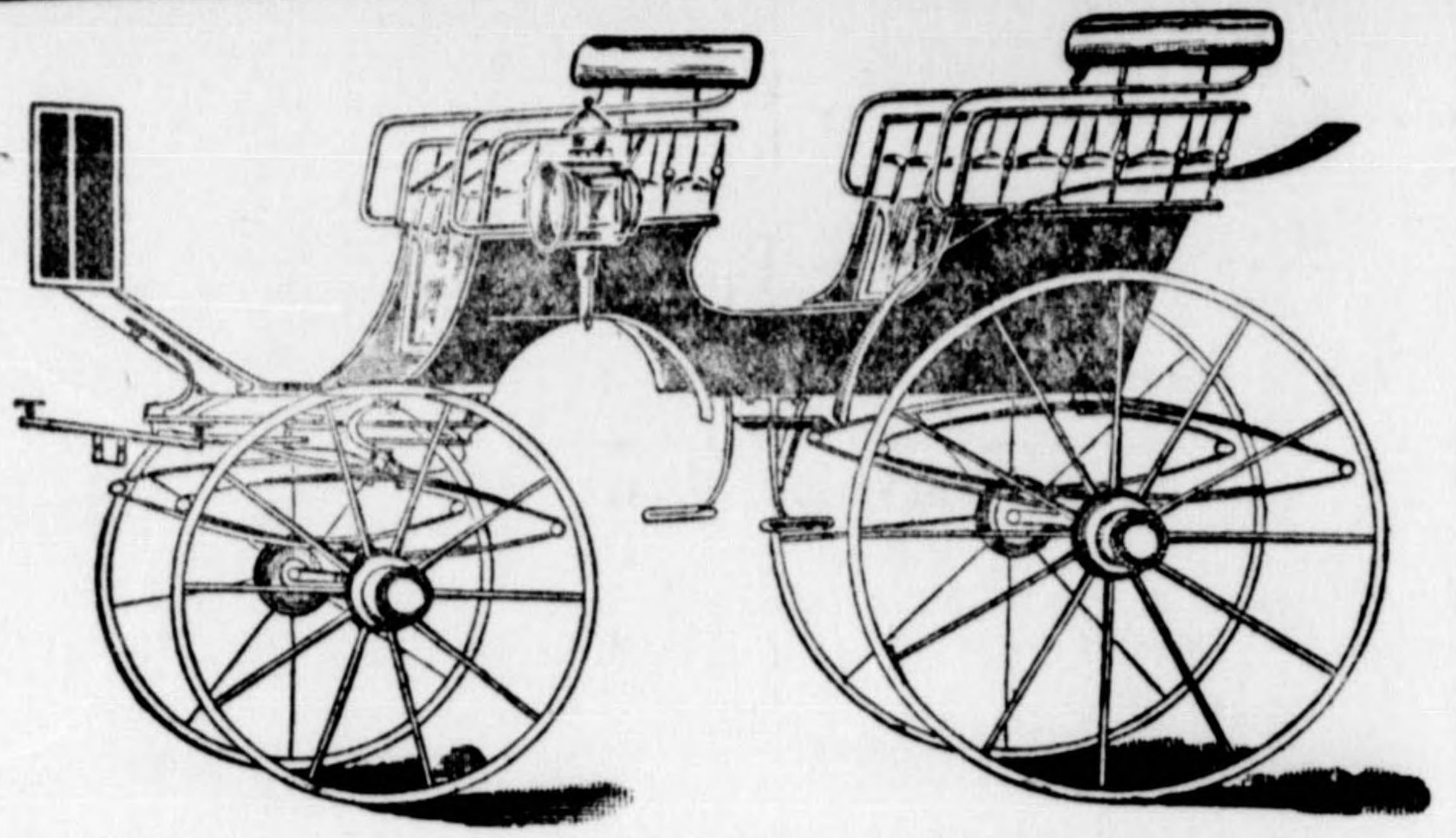
DOHNÁL GUSZTÁV

≡ KOCSIGYÁRTÓ PUTNOK. ≡

Van szerencsém a kocsit tartó uri- és gazdaközönségnek tudomására hozni, hogy a 13 év óta fennálló **kocsigyártó üzletemet** tetemesen megnagyobbítottam s állandó **nagy raktártartok** a legjobb minőségű **féderes kocsikból**. — A nálam vásárolt és készített **kocsikért szavatosságot vállalok**. — Javítások a legpontosabban eszközölköztetnek. — Vidéki meghívásra azonnal a kívánt helyre utazom. 3—*

Jutányos árak!!

Pontos kiszolgálás!

Pályázati hirdetés.

2118. sz. — Gömör- és Kishontvm. rimaszombati járásához tartozó **kőhegyi körjegyzőségben** elmozdítás útján megüresedett **körjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, az 1900. évi 20. t. cz. 3. §-ában előirt minősítés igazolása mellett pályázati kérvényüket folyó évi **április hó 28-ig** hozzám annyival is inkább terjesszék be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogják.

Az állás javadalmazása:

1. Természetbeni lakás.
2. 1600 korona törzsfizetés.
3. 486 kor. napi- és fuvarátalány.
4. 218 kor. irodai átalány.
5. Magánmunkálatokért a th. szabályrendelet szerint megállapított díjak.

A választást f. évi április hó 30-án délelőtt 10 órakor fogom Kőhegyen, az ág. ev. iskola helyiségében megtartani Nyustya, 1913. április hó 10-én.

Remenyik, tb. főszolgabíró.

Hirdetés.

1685. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Putnoki Takarékpénztár és csatlakozott társai végrehajthatóknak, Gálik Józsefné szül. Paesmár Mária ellen 2000 kor. s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi LX. t. cz. 144. és az 1909. évi XLI.

t. cz. 21. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Dobóca községében fekvő és a dobóczai 305. sz. t. cz. 29/b/1. és 29/b/7. hrsz. alatt foglalt 34/a. összeírású számú ház és kertből álló, Gálik Józsefné szül. Paesmár Mária nevére irt ingatlanra 827 korona becs, illetve megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1913. évi május hó 30-ik napjának délelőtti 10 óráját** a helyszínére Dobóca községbe a községi bíró házához tüzte ki, mely árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adatnak el.

Árverési szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át vagyis 82 kor. 70 fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkönyvi hatóság, 1913. évi márczius hó 18. napján.

Ráduly, s. k. kir. törvsz. jegyző.

SOÓS GYULA és TÁRSA

temetkezési vállalata Rimaszombat.

Ajánlkozik temetések rendezésére úgy helyben mint vidéken a legegyszerűbb kivittől a legdiszesebb kivittelig. 4—*

Gyászjelentések elkészítése és azoknak szétküldése csupán önköltségi áron számíttatik fel.

Állandóan **nagy raktárt** tart **ko-**
porsókban u. m. fa, utánzott és valódi
érezben.

Szemfedőkben: tarlatán, bobinett,
selyem-illusion és selyemgázban.

Halotti lepedőkben: cambrie, sza-
tén, atlasz és noblesz-selymekben.

Sirkoszorukban: bámulatra méltó
nagy választék.

Vizvezeték, csatornázást,

központi gőzfűtést, melegvizvezeték, önműködő szökőkutakat, **fürdő-berendezéseket**, magán vizvezeték, **saját rendszerű fürdő-kályhákat** kombinált működéssel készítek.

Fürdő-kályháimnak előnye: a csekély fűtőanyag felhasználása mellett az egyfolytában való egymásutáni fürdővíz gyors melegítése bármily mennyiségben úgy, hogy a fürdőkádból a víznek lebocsájtása után az ismét — többször is — tiszta meleg vízzel azonnal megtölthető.

Továbbá a legdiszesebb **épület- és diszmű-bádogos munkákat**, ugymint: torony- és tetőfedéseket, horgany-diszítéseket, réz-portálokat, reklám-táblákat villany világítással. — Fénykép után **arckép-dombor-műveket** mérsékelt szolid árak mellett. — A vizvezetési munkálatokra vonatkozólag **tervrajz és költségvetéseket díjmentesen készítem** és az általam bevezetett munkálatok helyes és megbízható működéséért három évi szavatosságot vállalok.

Nagyobb munkálatokat hosszabb lejáratu részletfizetésre is vállalok.

A nagyérdemű közönség szives megkereséseit és nagybecsű pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

FRENÁK GYÖRGY, ornamenchikus és vízműtechnikus

RIMASZOMBATBAN, a „Tompa“-szálloda és a kir. Járásbiróság épülete között.